

Pre tých, ktorí organizujú

Týždeň modlitieb za jednotu kresťanov

Hľadanie jednoty počas celého roka

Tradičný termín konania *Týždňa modlitieb za jednotu kresťanov* je na severnej pologuli od 18. do 25. januára. Tento termín navrhol v roku 1908 Paul Wattson tak, aby modlitby prebiehali v dňoch medzi sviatkami Katedry sv. Petra a Obrátenia sv. Pavla, čo mu dodalo symbolický význam. Na južnej pologuli sú v januári prázdniny, takže cirkvi slávia *Týždeň modlitieb* v inom termíne, napríklad v blízkosti sviatkov Zoslania Ducha Svätého (ako to navrhlo Hnutie pre vieru a poriadok v roku 1926), ktoré tiež symbolizujú jednotu Cirkvi.

Okrem toho, že je možnosť prispôbiť si termín slávenia, vás povzbudzujeme, aby ste materiál chápali ako pozvanie hľadať počas celého roka príležitosti na vyjadrenie miery dosiahnutého spoločenstva medzi cirkvami a na spoločnú modlitbu za úplnú jednotu podľa želania samého Krista.

Prispôsobenie textu

Tento materiál ponúkame s úmyslom, aby bol prispôsobený využitiu na miestnej úrovni, kdekoľvek to bude možné. Pritom treba brať ohľad na miestne liturgické a bohoslužobné zvyky a na celkovú spoločenskú a kultúrnu situáciu. Niekde sú už vybudované ekumenické štruktúry, ktoré môžu túto úpravu zrealizovať. Vrúcne si želáme, aby tam, kde to tak nie je, viedla potreba zrealizovať túto úpravu k ich vytvoreniu.

Používanie textu

Cirkvám a kresťanským spoločenstvám, ktoré slávia *Týždeň modlitieb za jednotu kresťanov* prostredníctvom jednej spoločnej bohoslužby, ponúkame možnosť sláviť ekumenickú bohoslužbu slova.

Cirkvi a kresťanské spoločenstvá si môžu zaradiť texty z *Týždňa modlitieb* aj do svojej vlastnej bohoslužby. Modlitby z ekumenickej bohoslužby ôsmich dní a prídavné modlitby možno použiť podľa vlastného výberu.

Spoločenstvá, ktoré slávia *Týždeň modlitieb* v rámci svojich každodenných bohoslužieb, môžu počas tohto týždňa čerpať námety z ôsmich dní.

Tí, ktorí by sa chceli pustiť do štúdia Biblie na tému *Týždňa modlitieb*, majú možnosť ako základ použiť biblické texty a zamyslenia ponúknuté v ôsmich dňoch. Ich každodenné spoločné stretnutia môžu na záver viesť k príhovorným modlitbám.

Tým, ktorí sa chcú modliť za jednotu kresťanov v súkromí, poslúži tento materiál ako inšpirácia pri výbere cieľov modlitby. Pripomínáme, že každý z nás tvorí spoločenstvo s veriacimi, ktorí sa modlia v rozličných častiach sveta za väčšiu a viditeľnejšiu jednotu Kristovej Cirkvi.

Potom mi zaznelo slovo Hospodina: Ty však človeče, vezmi si kus dreva a napíš naň: Júdovi a Izraelitom s ním spojeným. Potom vezmi ďalšie drevo a napíš naň: Drevo Efrajimovo Jozefovi a s ním spojenému celému domu Izraela. Spoj ich jedno s druhým do jedného dreva a budú jedno v tvojej ruke. Keď sa ti prihovoria synovia tvojho ľudu: Vysvetlíš nám, čo znamenajú tieto veci pre teba? – povedz im: Takto vraví Hospodin, Pán: Hľa, ja beriem Jozefovo drevo, ktoré je v ruke Efrajima, i s ním spojené kmene Izraela, položím naň Júdovo drevo, urobím z nich jedno drevo a budú jedno v mojej ruke. Drevá, na ktoré budeš písať, budeš mať vo svojej ruke pred ich očami. Povedz im: Takto vraví Hospodin, Pán: Hľa, ja poberiem Izraelitov spomedzi národov, kam odišli, zhromaždím ich odvšadiaľ a privediem na vlastnú pôdu. Urobím z nich jeden národ v krajine, na izraelských vrchoch a jeden kráľ bude kráľom všetkých; nebudú už dvoma národmi, ani sa nebudú deliť na dve kráľovstvá. Nikdy sa nebudú poškrňovať svojimi modlami ani svojimi ohavnosťami, ani nijakými priestupkami a ja ich zachránim zo všetkých bydlísk, v ktorých hrešili. Očistím ich a budú mojím ľuďom a ja budem ich Bohom. Môj služobník Dávid bude kráľom nad nimi a jediným pastierom pre všetkých. Budú chodiť podľa mojich nariadení, zachovávať moje ustanovenia a plniť ich. Budú bývať v krajine, ktorú som dal svojmu služobníkovi Jákobovi a v ktorej bývali vaši otcovia; naveky budú bývať na nej oni a ich synovia i synovia ich synov. Môj služobník Dávid im bude naveky ich kniežatom. Uzavriem s nimi zmluvu o pokoji; bude to pre nich večná zmluva. Usadím ich a rozmnožím a naveky dám svoju svätyňu do ich stredy. Môj príbytok bude u nich, ja budem ich Bohom a oni budú mojím ľuďom. Potom národy spoznajú, že ja som Hospodin, ktorý posväcuje Izrael; moja svätyňa bude uprostred nich naveky.

Úvod do témy Týždňa modlitieb 2009

Biblická téma

Týždeň modlitieb za jednotu kresťanov 2009 vychádza zo skúsenosti cirkvi v Kórei. V situácii, keď je tamjší národ rozdelený, hľadajú cirkvi inšpiráciu u proroka Ezechiela, ktorý žil rovnako v čase, keď bol jeho národ tragicky rozdelený a túžil po jednote svojho ľudu.

Ezechiela, ktorý bol zároveň prorokom i kňazom, Boh povolal už v mladom veku, keď mal 30 rokov. Pôsobil v rokoch 594 – 571 pred Kr. a bol silno ovplyvnený náboženskými a politickými reformami, ktoré začal kráľ Joziáš v roku 621. Kráľ Joziáš sa týmito reformami, ktorými obnovil zákon a pravú bohoslužbu k Bohu Izraela, pokúsil odstrániť deštruktívne dedičstvo asýrskeho dobytia Júdey. Avšak keď Joziáš v boji zahynul, jeho syn, kráľ Jójakim sa začal koríť Egyptu, a tak začala prekvitať modloslužba k rôznym bohom. Proroci, ktorí sa opovážili Jójakima kritizovať boli násilne potlačení: Uriáš bol popravený a Jeremiáš vyhostený. Po babylonskej invázii a zničení chrámu v roku 587 pred Kristom boli zajatí a odvečení do Babylonu všetci politickí vodcovia a remeselníci z krajiny – medzi nimi aj mladý Ezechiel. Tak Ezechiel, ako aj Jeremiáš, kritizovali takých „prorokov“, ktorí ponúkali nereálne nádeje a vyslúžili si za to nepriateľstvo a pohrdanie od svojich rodákov v exile.

V čase tohto veľkého utrpenia však Ezechielova láska voči jeho ľudu ešte vzrástla. Kritizoval vodcov, ktorí konali proti Božím prikázaniam, a pokúšal sa priviesť ľud späť k Bohu, zdôrazňujúc Božiu vernosť zmluve,

ktorú uzavrel so svojím ľudom, a jeho solidárnosť s ním. Navyše, v tejto zdanlivo beznádejnej situácii si Ezechiel nezúfal, ale ohlasoval posolstvo nádeje: obnovenie a jednotu Božieho ľudu, ktoré si Boh želel od počiatku a ktoré sa mohli teraz zrealizovať. Ezechiela v jeho úsilí inšpirovali dve videnia. Prvé bolo dobre známe videnie o údolí so suchými kosťami, ktoré sa pôsobením Božieho ducha prebudili k životu (*Ezechiel 37, 1 – 14*).

Tohoročné materiály na *Týždeň modlitieb* však vychádzajú z druhého Ezechielovho videnia, v ktorom dva kusy dreva symbolizujú dve kráľovstvá rozdeleného Izraela. Mená kmeňov v každom z týchto kráľovstiev (dve z pôvodných dvanástich na severe a desať na juhu) sú napísané na týchto kusoch dreva, ktoré sú potom spojené do jedného (*Ezechiel 37, 15 – 23*).

Rozdelenie ľudu je podľa Ezechiela odrazom a dôsledkom jeho hriechnosti a vzdialenia sa od Boha. Opätovné dosiahnutie jednoty je možné, ak sa ľud vzdá svojich hriechov, obráti sa a navráti k Bohu. Nakoniec je to však Boh, kto Boží ľud zjednocuje tým, že ho očisťuje, obnovuje a oslobodzuje od jeho rozdelenia. Pre Ezechiela nie je táto jednota len spojením predtým oddelených častí; je skôr novým stvorením, zrozením nového ľudu, ktoré má byť znamením nádeje pre iné národy a pre celé ľudstvo.

Tému nádeje nachádzame aj v ďalšom texte, ktorý je cirkvám v Kórei veľmi blízky. *Zjavenie 21, 3 – 4* poukazuje na očistenie Božieho ľudu, ktorý bol povolaný, aby sa stal stelesnením pravého pokoja, zmierenia a jednoty, ktoré možno nájsť tam, kde prebýva Boh: „*Boh bude s nimi prebývať a oni budú jeho ľuďom; on sám, ich Boh, bude s nimi. Zotrie im z očí každú slzu a smrť už viac nebude, ani smútok, ani nárek, ani bolesť už nebude...*“.

Práve táto biblická téma – jednota ako Boží plán pre jeho ľud; jednota ako Boží dar, ktorá si vyžaduje obrátenie a obnovu; jednota ako nové stvorenie a nádej, že Boží ľud môže byť jedno – inšpirovala Kórejské cirkvi pri príprave tohoročných materiálov na *Týždeň modlitieb za jednotu 2009*.

Teologická téma

V roku 2009 sa kresťania celého sveta modlia za jednotu pod mottom: „...*a budú jedno v tvojej ruke*“ (*Ez 37, 17*). Ezechiel – ktorého meno znamená „Boh ho robí silným“ – bol povolaný, aby dodával svojmu ľudu nádej v jeho bezútešnej politickej a náboženskej situácii, spôsobenej pádom a okupáciou Izraela a odchodom mnohých jeho obyvateľov do exilu.

Prípravná skupina z Kórey si všimla, že Ezechielov text ponúka viaceré paralely s ich vlastnou situáciou v rozdelenej krajine i s rozdeleným kresťanstvom. Ezechielove slová im dodali nádej, že Boh opäť zjednotí svoj ľud, nazvúc ho svojím vlastníctvom a žehnajúc ho, aby sa stal mocným národom. Ukázali im aj novú, definitívnu nádej: Boh stvorí nový svet. Rovnako ako v Ezechielovom texte, kde sa hriech ľudu prejavuje v rôznych podobách – od modloslužby po rôzne iné previnenia – aj hriech nejednoty kresťanov spôsobuje v dnešnom svete veľké pohoršenie.

Pri čítaní tohto textu zo Starého zákona majú kresťania premýšľať o tom, ako ho môžeme aplikovať na našu dnešnú situáciu rozdelenia. Vidíme najmä to, že iba Boh dokáže znovu nastoliť jednotu, zmieriť ľudí

a vytvoriť novú situáciu. Zjednotený, zmierený a očistený Izrael sa tak stáva znamením nádeje pre celý svet.

Ako bolo spomenuté prv, proroctvo o dvoch kusoch dreva, ktoré sa spojili do jedného, je druhým proroctvom, ktoré nachádzame v *Ezechieli 37*. Prvé, ktoré je v cirkvách pravdepodobne známejšie, je proroctvo o suchých kostiach, ktoré pôsobením Božieho ducha opäť ožili. V oboch proroctvách sa Boh javí ako pôvodca života, pôvodca nového začiatku. V prvom proroctve je Boží duch duchom života. V druhom sám Boh prináša do rozdeleného národa jednotu, zmierenie a pokoj. Inými slovami, zjednotenie dvoch rozdelených častí prináša nový život.

Kresťania v tom môžu vidieť predobraz nového života, ktorý nám prináša Kristus a ktorý dostávame vďaka tomu, že jeho poslušnosťou Božej spásnej vôli bola porazená smrť. Prostredníctvom dvoch kusov dreva, ktoré tvorili jeho kríž, nás Ježiš zmieril s Bohom a ľudstvo naplnila nová nádej. Napriek našej hriechnosti, napriek násiliu a vojnám, napriek priepasti medzi bohatými a chudobnými, napriek zneužívaniu stvorenstva, napriek chorobám a utrpeniu, napriek diskriminácii a napriek našej nejednote a rozdeleniu Ježiš Kristus – skrze svoje ruky rozpäté na kríži – objíma celé stvorenie a ponúka nám Boží *shalom* - *pokoj*. V jeho ruke sme jedno a sme priťahovaní k nemu, vyzdvihnutému na kríž.

Vychádzajúc zo situácie rozdelenej krajiny, kórejské cirkvi v úsilí prekonať nielen politické rozdelenie, ale aj rozdelenie medzi kresťanskými cirkvami, navrhujú na rok 2009 tému: „...a budú jedno v tvojej ruke“. Pocítili totiž, že nová nádej sa v nich zrodila z uvažovania nad Božím konaním, ktoré zmieruje a prináša Božiemu ľudu pokoj.

Osem dní

Naše úvahy počas ôsmich dní *Týždňa modlitieb za jednotu kresťanov*, ktoré budú vychádzať z centrálneho textu od Ezechiela nás budú viesť k hlbšiemu uvedomeniu si toho, že jednota Cirkvi má slúžiť aj obnove ľudského spoločenstva. S týmto vedomím prichádza však aj veľká zodpovednosť: všetci tí, ktorí vyznávajú Krista ako Pána, sa majú snažiť naplniť jeho modlitbu, „*aby všetci boli jedno, aby svet uveril, že ty si ma poslal*“ (*Jn 17, 21*).

Preto modlitby na osem dní začínajú reflexiou nad jednotou kresťanov. Uvažujúc o rozdieloch v našich náukách a o škandálnej minulosti poznačenej rozdelením – a niekedy dokonca i nenávisťou – medzi kresťanmi, sa modlíme, aby Boh, ktorý vdýchol suchým kostiam Ducha života a ktorý sformoval vo svojich rukách našu jednotu uprostred rôznosti, vdýchol život a zmierenie aj do našej dnešnej vysušenosti a rozdelenia. V tomto prvom i v každom ďalšom z ôsmich dní sme pozvaní modliť sa za situáciu v našom svete, kde je potrebné zmierenie, najmä vzhľadom na úlohu, ktorú jednota kresťanov môže zohrať pri jeho dosahovaní.

Na druhý deň sa budeme modliť za to, aby pokoj zvíťazil nad vojnou a násilím a aby sa tieto skončili. Budeme sa modliť, aby kresťania, ako učeníci Kniežaťa pokoja, dokázali uprostred konfliktov prinášať zmierenie ukotvené v nádeji.

Tretí deň nám ponúka rozjímanie nad veľkou priepasťou medzi bohatými a chudobnými. Náš vzťah k peniazom a náš postoj k chudobe sú meradlom nakoľko nasledujeme Ježiša, ktorý prišiel medzi nás, aby nás oslobodil a aby hlásal dobrú zvesť chudobným, otrokom oslobodenie a všetkým spravodlivosť.

Zámerom štvrtého dňa je modliť sa za to, aby kresťania spoznali, že len spoločne budú schopní ochrániť dar stvorenia, ktorý nám Boh zveril: vzduch, ktorý dýchame, zem, ktorá nám poskytuje plody a ostatné stvorenie, ktoré oslavuje svojho Stvoriteľa.

Na piaty deň budeme prosiť o odstránenie nespravodlivosti a diskriminácie, ktorými je naša spoločnosť dnes poznačená. Keď uznáme, že naša dôstojnosť pochádza od Boha, potom jednota nás ako kresťanov, bude svedčiť o jednote toho, ktorý stvoril každého z nás, ako Bohom milovanú, jedinečnú bytosť. Sme povolaní budovať kráľovstvo spravodlivosti a lásky, v ktorom sa rešpektuje rozdielnosť, lebo v Kristovi sme všetci jedno.

Na šiesty deň si v modlitbe spomíname na tých, ktorí trpia a na všetkých, ktorí sa o nich starajú. Žalm nám pomáha pochopiť, že jazyk, ktorým voláme k Bohu v bolesti alebo v hneve, môže byť vyjadrením hlbokého a verného vzťahu s ním. Súcit kresťanov, ako reakcia na situáciu tých, ktorí trpia, je znamením Božieho kráľovstva. Kresťanské cirkvi budú môcť veci zmeniť, ak sa spoja v úsilí o získanie nutnej materiálnej a duchovnej podpory pre núdznych.

Siedmy deň sú kresťania konfrontovaní s pluralitou vierovyznaní a modlia sa za jednotu v Bohu. Bez tejto jednoty bude ťažké vybudovať so všetkými ženami a mužmi dobrej vôle kráľovstvo pokoja. Úmyslom našich modlitieb počas celého cyklu ôsmich dní bude to, aby duch blahoslavenstiev zvíťazil nad duchom tohto sveta. Kresťanov drží nádej, že v novom poriadku ustanovenom Kristom bude všetko obnovené. To ich uschopňuje, aby sa stali nositeľmi nádeje a tvorcami zmierenia uprostred vojen, chudoby, diskriminácie a ďalších situácií, v ktorých ľudské bytosti trpia a celé stvorenie vzdychá.

Príprava materiálov na *Týždeň modlitieb za jednotu kresťanov 2009*

Pôvod textov

Prvý návrh textov na tohoročný *Týždeň modlitieb* pripravila skupina zástupcov Katolíckej biskupskej konferencie Kórey (CBCK) a Národná rada cirkví v Kórei (NCCK), v zložení: Rev. Dr. Chai Soo-il, profesor na Han Shin University (PROK/NCCK), Rev. Dr. Kim Woong-Tae, predseda Dong-Sung High School (CBCK), Rev. Dr. Shim Kwang-Sup, profesor v Metodistickom teologickom seminári, KMC (NCCK), sl. Jung Hae-Sun, výkonná tajomníčka (NCCK), Rev. Fr. Kang Diego, člen Consolata missionaries v Kórei (CBCK), sl. Han Mi-Sook, členka hnutia fokoláre v Kórei (CBCK). Za ich námahu a seriózný prístup im zo srdca ďakujeme.

Medzinárodné prípravné stretnutie v Marseilles vo Francúzsku

Pred niekoľkými rokmi istý člen medzinárodnej prípravnej skupiny *Týždňa modlitieb* navrhol, aby sa jej stretnutie uskutočnilo v Marseille. Hovoril o zaujímavom sociálnom hnutí v tomto meste: pri úrade starostu sa sformovala skupina náboženských predstaviteľov rôznych vierovyznaní a rôznych kultúr, ktorej cieľom bolo zlepšiť komunikáciu medzi náboženskými skupinami, posilniť ich vzájomné vzťahy a zabrániť polarizácii medzi rôznymi časťami obyvateľstva v meste.

Táto organizácia je známa pod menom *Marseille Espérance (Nádej Marseille)*. Jej členovia sa spoločne schádzajú a vyjadrujú proti miestnym a medzinárodným akciám súvisiacim s náboženskou netolerantnosťou alebo nenávisťou (znesväcovania hrobov, útoky 11. septembra v New Yorku, atď.) v presvedčení, že ich spoločné stanovisko na podporu tolerancie pomáha zabrániť niektorým medzináboženským a medzikultúrnym problémom, ktoré možno poznačili iné mestá Európy. V čase volieb sa však nevyjadrujú, lebo sú nezávislí od všetkých politických strán. (Laicita je základným princípom vo verejnom živote vo Francúzsku). Navyše sa vedome vzdali teologického dialógu s inými skupinami, lebo ich prvotným záujmom je pokoj v meste.

Medzinárodný prípravný tím zložený z protestantov, pravoslávnych a katolíkov, spoločne s dvoma členmi kórejskej skupiny, ktorá pripravila zdrojové texty (a s ich dvoma poradcami) sa stretol v dňoch 24. – 29. septembra 2007 v Centre Notre Dame du Roucas, ktoré spravuje rímsko-katolícka komunita s ekumenickým poslaním Chemin Neuf. Bol to slnečný dom s výhľadom na more v blízkosti baziliky Notre Dame de la Garde. Práca na adaptácii textu, ktorý bol napísaný najskôr v kórejčine, následne preložený do angličtiny a upravený pre použitie na medzinárodnej úrovni, prebiehala v atmosfére radostnej dôvery, obohatenej vzájomným rešpektom medzi členmi tímu. Na konci stretnutia sa predstavitelia Pápežskej rady na podporu jednoty kresťanov vrelo poďakovali riaditeľovi Komisie pre vieru a poriadok Svetovej rady cirkví, Tomovi Bestovi, a tiež Carolyn McComishovej pred ich nadchádzajúcim odchodom do dôchodku za ich dlhoročnú spoluprácu v rámci medzinárodnej prípravnej skupiny.

Počas týždenného zasadania sa tím zúčastnil na stretnutí s členmi Marseilles Espérance (ME), aby sa dozvedel o ich aktivitách a tiež navštívil rôzne miesta v meste, ktoré sú významné pre ME – vrátane starobylého kostola Opátstva sv. Viktora a miestnej mešity. Ďakujeme skupine Marseilles Espérance za milé prijatie, pohostinnosť a podnetné aktivity, ako aj za angažovanosť v práci medzinárodného prípravného tímu. Medzinárodný tím jej členom zaželel, aby ďalšia činnosť organizácie Marseilles Espérance slúžila nielen zachovaniu pokoja v meste, ale aj ako príklad náboženskej tolerancie, ktorá je obohatením života všetkých obyvateľov v Marseilles.

Úvod do bohoslužby

„...a budú jedno v tvojej ruke“ (Ez 37, 17)

V úryvku z *Knihy proroka Ezechiela* (37, 15 – 19, 22 – 24a) spoznáваме, že Boh si vrúcne želá, aby sa rozdelené kmene Izraela zjednotili. Ezechielovi vnuknuté prorocké gesto, aby spojil dva kusy dreva, predstavuje spojenie severného a južného kráľovstva Izraela: *„Spoj ich jedno s druhým do jedného dreva a budú jedno v tvojej ruke“ (Ez 37, 17)*

Boh sa teda spolieha na svojho proroka, že svojou činnosťou prispeje k obnoveniu jednoty. A tak je Ezechielovi zverené poslanie ohlasovať Izraelu, že Boh si želá zjednotiť jeho kmene, aby „boli jedno v jeho ruke“.

Ezechiel má tiež vyzývať ľud k pokániu, aby pripravil cestu pre budúce zmierenie a pokoj, ktoré nastane len skrze úprimné obrátenie Izraela. Úlohou proroka je v Pánovom mene ohlasovať, že obrátenie je nevyhnutné. Ktokoľvek si želá jednotu podľa (Pánovej) zmluvy, musí sa odvrátiť od modiel a byť očistený Bohom. „Ja ich zachránim zo všetkých bydlísk, v ktorých hrešili. Očistím ich a budú mojim ľuďom a ja budem ich Bohom.“ Nádej sa pomocou obnovej dôvery v Boha znovu rozhorí.

V Ezechielovej dobe Izrael túžil po zjednotení národa. My kresťania, ktorí sme poslaní ku všetkým národom, dúfame a modlíme sa za plné spoločenstvo v Kristovi. A tak nás táto bohoslužba, ktorá vychádza z *Ezechiela 37*, pozýva, aby sme prorokovo volanie po jednote Božieho ľudu interpretovali v Kristovom svetle.

Slávenie bohoslužby

Slávenie začína zvukom gongu, ktorý nám má pripomenúť, že v modlitbe tvoríme spoločenstvo s kresťanmi v Kórei. V duchu Ezechielovej výzvy, aby sa jeho ľud obrátil, nás obrad pokáania vyzýva, aby sme ako verní služobníci Boha kresťanskej jednoty, napredovali po ceste osobnej a cirkevnej obnovy, ktorá je nevyhnutná na dosiahnutie plného spoločenstva.

Bohoslužba slova začína výzvou, aby sme si posilnili svoju vieru v to, že Otec túži po našej jednote (*Ez 37, 15 – 19, 22 – 24a*). *List Rimanom (Rim 8, 18 – 25)* nás uisťuje, že spoločne s celým stvorením sme v Božích rukách a Duch Svätý sa za nás prihovára. Evanjelium (*Jn 17, 8 – 11*) potvrdzuje, že dar našej duchovnej jednoty sme získali smrťou a zmŕtvychvstaním Ježiša Krista.

V prosbách sa budeme podieľať na Ježišovej nádeji a budeme sa modliť za našu dokonalú jednotu, pokým on netrpezlivo čaká na to, aby nás videl spolupracovať na obnove sveta v jednote lásky, spravodlivosti a pokoja.

Na záver bohoslužby budeme spoločne s *Rim 8, 38-39* ohlasovať, že nič nás nemôže odlúčiť od Kristovej lásky, lebo Boh, náš Otec, v ňom všetko obnovil. Boh nás posielal, aby sme svedčili o tomto novom stvorení. Je to povzbudenie pre všetkých kresťanov, ktorí svojou ekumenickou angažovanosťou tiež prispievajú k tomuto novému stavu jednoty vo vzkriesenom Kristovi.

(Potrebné pomôcky: gong, Biblia, približne tucet drevených paličiek alebo kolíkov a niečo na ich zviazanie pri symbolickom geste.)

Poriadok bohoslužby

P: predsedajúci

L: lektor

Z: zhromaždenie

Otvorenie

(Gong zaznie trikrát na oznámenie začiatku bohoslužby.)

Privítanie

P: Milosť a pokoj Boha, nášho Otca, nášho Pána Ježiša Krista i Ducha Svätého nech je vždy s vami.

Z: *Aj s tebou.*

Otvárací žalm: Ž 146 *(alebo sa spieva iný hymnus či žalm)*

(Procesia, v ktorej idú predsedajúci bohoslužby spoločne s jej účastníkmi nesúcimi Bibliu a paličky, ktoré majú byť zviazané na znak jednoty inšpirovanej Ezechielovým textom. Tí, ktorí nesú paličky, sa postaví pod kríž alebo do čelného liturgického priestoru chrámu.)

(chvíľa ticha)

P: Poďme k Pánovi, poďme k Bohu, ktorý je k nám milosrdný a ktorý je zdrojom našej nádeje a nášho očakávania.

(Toto pozvanie možno povedať v kórejčine, aby sa zdôraznila skutočnosť, že práve kresťania tejto krajiny nám boli nápomocní v príprave tohoročnej modlitby za jednotu kresťanov: Kadja Heemang – e dju-nim-ke).

Obrad pokánia

P: Návrh na tohoročnú bohoslužbu pochádza od kresťanov z Kórey, kde je jeden národ rozdelený do dvoch štátov. Budeme počúvať proroka Ezechiela, ktorý mal videnie o tom, že Boh spojil v jedno dva oddelené kusy dreva. My kresťania z oddelených spoločenstiev sme sa zhromaždili, aby sme prosili o odpustenie za pohoršenie spôsobené našou nejednotou a za našu neschopnosť stať sa vyslancami zmierenia vo svete. Akou cestou osobného a cirkevného obrátenia sa musíme vydať, aby sme prišli k plnému spoločenstvu v Kristovi?

(ticho)

(V tejto chvíľke ticha sa tí, čo majú paličky a stoja alebo sedia v čelnom priestore chrámu alebo pri predsedajúcich, rozptýlia medzi zhromaždenie na znak nášho rozdelenia a nášho hriechu proti jednote v Kristovi.)

P: Z hĺbky volám k tebe Pane, Pane vypočuj môj hlas.

Z: *Pane, voláme k tebe, ale tak často voláme mnohými hlasmi.*

P: Otvor svoje uši mojej modlitbe.

Z: *Prosíme o jednotu, hoci neplatíme cenu za zmierenie.*

P: Keď si budeš v pamäti uchovávať naše hriechy, Pane, kto obstojí?

Z: *Kto obstojí? Prichádzame pred teba neschopní odpovedať na utrpenie a rozdelenie sveta.*

P: Ale v tebe, Pane, je odpustenie, preto si ťa môžeme uctiť.

Z: *Kyrie eleison, Christe eleison, Kyrie eleison.*

P: Očakávam Pána celou svojou dušou, túžim po jeho slove.

Z: *Moja duša očakáva Pána, túžobnejšie než tí, čo čakajú brieždenie.*

P: Ezechiel hovorí tieto slová Pánovi: Ja ich zachránim zo všetkých bydlísk, v ktorých hrešili. Očistím ich a budú mojím ľudom a ja budem ich Bohom. A budú jedno v mojej ruke. Bože ty si naša jediná nádej.

Z: *Pomôž nám, aby sme sa stali nástrojmi zmierenia.*

Slávenie Božieho slova

Prvé čítanie: *Ezechiel 37, 15 – 19, 22 – 24a*

Hymnus: *Urob nás jedno* (Kórea)

Druhé čítanie: *List Rimanom 8, 18 – 25*

Aleluja

Evanjelium: *Ján 17, 8 – 11*

Kázeň

(ticho)

Prosby

P: S vierou prosme Boha - Otca, Syna a Svätého Ducha

„Pane, vypočuj naše prosby“ (môže to spievať zbor)

L1: Modlime sa za naše miestne kresťanské spoločenstvá, naše cirkvi a ekumenické skupiny; za tých, ktorí sú tu prítomní i tých, ktorí na dnešnom zhromaždení chýbajú. Pane, odpusť nám, keď sme voči sebe ľahostajní, uzdrav rany a roztržky, ktoré nás ešte rozdeľujú.

L2: Modlime sa za lepšie pochopenie nášho spoločného krstu do jedného Kristovho tela. Pane, posilňuj každého z nás a naše spoločenstvá, aby sme napredovali na ceste k jednote, ktorú si si ty želal pre všetkých svojich učeníkov.

Z: *Pane, vypočuj naše prosby.*

L1: Modlime sa za duchovných vodcov a cirkevné authority, aby ich Duch Svätý naďalej osvecoval a dal im milosť, aby pracovali v svornosti, radosti a láske.

L2: Modlime sa za občianskych predstaviteľov. Pane, daj, aby dokázali pracovať pre spravodlivosť a pokoj a daruj im múdrosť, aby boli pozorní voči potrebám všetkých ľudí, no najmä tých najzraniteľnejších.

Z: *Pane, vypočuj naše prosby.*

L1: Modlime sa za národy a spoločenstvá, ktoré žijú v hlbokom rozdelení a vnútorných konfliktoch. Pane, osobitne si spomínáme na ľud Severnej i Južnej Kórey, aby jeho snaha o jednotu napriek politickému

rozdeleniu a oddeleniu bola plodná a stala sa znamením nádeje pre všetkých, ktorí uprostred rozdelenia hľadajú zmierenie.

L2: Modlime sa s vďačnosťou za tých, ktorí inšpirovaní tebou, Pane, zohrali dôležitú úlohu v našom živote viery, a za tých, ktorí prejavujú odpustenie, súcit a lásku. Nech ich dary a veľkodušnosť povzbudia našu vlastnú túžbu dávať a slúžiť vlastným životom.

Z: *Pane, vypočuj naše prosby.*

L1: Modlime sa za tých, ktorí prinášajú evanjelium, aby reagovali na dôležité etické výzvy dnešnej doby. Pane, nech sa všetci naučíme zohrávať svoju úlohu v zmierňovaní globálnych a ekologických nešťastí, ktoré zapríčiňujú ľudské nešťastia a ohrozujú tvoje stvorenie.

L2: Modlime sa za všetky kresťanské cirkvi a prosme o tvoju pomoc, Pane, aby sme boli jedného dňa schopní zhromaždiť sa okolo jedného stola a podieľať sa na bratsko-sesterskom spoločenstve pri svätej Večeri Pánovej.

Z: *Pane, vypočuj naše prosby.*

Otče náš

P: Modlime sa spoločne, každý vo svojom jazyku, slovami, ktoré nám zanechal Ježiš:

Z: *Otče náš...*

P: Na znamenie nášho odhodlania usilovať sa o zmierenie si teraz dajme navzájom znak pokoja.

(Znak pokoja je sprevádzaný spevom piesne Come now, O God of Peace (O-so-so))

Symbolické gesto

(Tí, čo majú paličky, ich teraz zviažu dovedna, vždy po dve, na znak toho, že naše zmierenie pochádza z Božej iniciatívy a je dielom Boha, ktorý nás drží zjednotených vo svojej ruke. Počas recitovania vyznania viery možno zo zviazaných paličiek symbolicky naznačiť kríž. V kostoloch, kde sú krstiteľnice na centrálnom mieste, sa tento symbolický obrad môže konať pri nich, na pamiatku krstu, vďaka ktorému sme všetci „v Božej ruke jedno“.)

Nicejské vyznanie viery

P: Spoločne sa pomodlime Nicejské vyznanie viery

Z: *Verím v jedného Boha...*

Záverečné modlitby a rozpustenie zhromaždenia

L: *(prednostne mladý človek)*

„Som totiž presvedčený, že ani smrť, ani život, ani anjeli, ani kniežatstvá, ani prítomné, ani budúce veci, ani mocnosti, ani to, čo je vysoko, ani to, čo je hlboko, ani nijaké iné stvorenie nebude nás môcť odlúčiť od Božej lásky, ktorá je v Ježišovi Kristovi, našom Pánovi“ (Rimanom 8, 38-39).

P: Opúšťame toto miesto modlitby, aby sme sa všetci vrátili do konkrétnych podmienok svojho života. Kiež odchádzame posilnení vo viere a v nádeji, lebo Boh, náš Otec všetko obnovil v Ježišovi Kristovi. Posiela nás, aby sme svedčili o jeho láske a zohrali svoju úlohu v novom stvorení. Nech nás vždy sprevádza Boh, ktorý pozná naše radosti, hnev i bolesti, a nech sme odvážni, nech mu ostaneme verní a nech vedieme život hodný našej kresťanskej viery.

Z: *Pane, zostaň s nami.*

Hymnus: *(Podľa možnosti jeden z tých, ktoré oslavujú Božie zmierenie s jeho ľuďom prostredníctvom kríža. Počas spevu hymnu, si určené osoby zoberú opäť svoje paličky a rozdajú ich členom zhromaždenia reprezentujúcim rôzne kresťanské spoločenstvá, na znak ich spojenia v jednom spoločenstve.)*

Požehnanie

P: Kresťania, ktorí sa tu dnes zišli, bratia a sestry vo viere, vy, ktorí túžite byť znamením zmierenia skrze moc kríža.

Nech vás Pán žehná a nech vás zachová.

Nech Pán rozžiari svoju tvár nad vami a nech je vám milostivý.

Nech vás Pán zahrnie svojou priazňou a obdaruje pokojom.

Amen.

Biblické úvahy a modlitby na osem dní

PRVÝ DEŇ

Kresťanské spoločenstvá zoči-voči starým a novým rozdeleniam

„...a budú jedno v tvojej ruke“ (Ez 37)

Ez 37, 15 – 19, 22 – 24a

Jedno v tvojej ruke

Ž 103, 8 – 13, alebo 18

Hospodin je milostivý a milosrdný, ...a bohatý na milosť

1 Kor 3, 3 – 7, 21 – 23

Vládne medzi vami závisť a svár ...vy ste však Kristovi

Jn 17, 17 – 21

Aby všetci boli jedno... aby svet veril

Komentár

Kresťania sú povolaní stať sa nástrojmi Božej vernej a zmierujúcej lásky vo svete, poznačenom rôznymi druhmi rozdelenia a odcudzenia. Keďže sme pokrstení v meno Otca i Syna i Ducha Svätého a vyznávame vieru v ukrižovaného a vzkrieseného Krista, sme ľuďmi patriacimi Kristovi, vyslanými, aby sme boli Kristovým telom vo svete a pre svet. Kristus o to prosil pre svojich apoštolov: aby boli jedno, aby svet veril.

Roztržky medzi kresťanmi v zásadných otázkach viery a nasledovania Krista vážne narušili našu schopnosť svedčiť pred svetom. V Kórei, tak ako aj v mnohých iných krajinách, Kristovo evanjelium prinášali rozhádané hlasy, ktoré ohlasovali dobrú novinu nejednotne. Niekedy sme náchylní hľadiť na súčasné rozdelenia a konflikty, ktoré ich skryto sprevádzajú, skôr ako na prirodzené dedičstvo našich kresťanských dejín, než vidieť ich vnútorné protirečenie s ohlasovaním posolstva, že Boh zmieril svet v Kristovi.

Ezechielovo videnie o dvoch kusoch dreva, na ktorých boli napísané mená oddelených kráľovstiev starobylého Izraela a ktoré sa potom spojili v Božej ruke v jedno, je názorným obrazom Božej moci prinášajúcej zmierenie a schopnej urobiť pre ľudí, ktorých toto rozdelenie zasiahlo to, čo sami nedokážu. Táto metafora je veľmi priliehavá aj pokiaľ ide o rozdelených kresťanov, lebo poukazuje na to, že zdroj zmierenia sa nachádza v samotnom srdci kresťanského ohlasovania. Na dvoch kusoch dreva, z ktorých bol zhotovený Kristov kríž, vzal Pán dejín na seba rany a rozdelenia ľudstva. V úplnosti sebadarovania na kríži spojil Ježiš ľudský hriech a Božiu vernú spásnu lásku. Byť kresťanom značí byť pokrsteným do smrti, skrze ktorú Pán vo svojom bezhraničnom milosrdenstve, vyryl mená zraneného ľudstva do dreva kríža, pritiahnuc nás k sebe a znovu obnoviac náš vzťah s Bohom i naše vzájomné vzťahy.

Jednota kresťanov je spoločenstvom založeným na našej príslušnosti ku Kristovi, k Bohu. Tým, že sa čoraz viac obraciame ku Kristovi, čoraz väčšmi pociťujeme, že sme zmierení mocou Ducha Svätého. Modlitba za jednotu kresťanov je vyznaním našej dôvery v Boha, je naším plným otvorením sa Duchu Svätému. Spoločne s ďalším naším úsilím o jednotu medzi kresťanmi – dialógom, spoločným svedectvom a misiou – je modlitba za jednotu prednostným prostriedkom, vďaka ktorému môže Duch Svätý viditeľne ukázať naše zmierenie v Kristovi svetu, tomu svetu, ktorý Kristus prišiel spasiť.

Modlitba

Milosrdný Bože, miloval si nás a odpustil si nám v Kristovi. Ty si chcel vo svojej spásnej láske zmieriť celý ľudský rod. Zhliadni milostivo na nás, ktorí pracujeme a modlíme sa za zjednotenie oddelených kresťanských spoločností. Daj nám okúsiť, že sme bratmi a sestrami v tvojej láske. Daj, aby sme boli v tvojej ruke jedno. Amen.

DRUHÝ DEŇ

Kresťania zoči-voči vojne a násiliu

„...a budú jedno v tvojej ruke“ (Ez 37)

<i>Iz 2, 1 – 4</i>	Už sa nebudú cvičiť v boji
<i>Ž 74, 18 – 23</i>	Na život svojich biednych nikdy nezabudni
<i>1 Pt 2, 21 – 25</i>	Jeho ranami ste boli uzdravení
<i>Mt 5, 38 – 48</i>	Modlite sa za tých, ktorí vás prenasledujú

Komentár

Vojna a násilie ostávajú naďalej najväčšími prekážkami jednoty, ktorú si Boh želel pre ľudstvo. V konečnom dôsledku sú vojna a násilie výsledkom vnútorného, neuzdraveného rozdelenia v nás, a ľudskej pýchy, ktorá nám zabraňuje vrátiť sa k pravému základu našej existencie.

Kórejskí kresťania túžia po tom, aby sa viac ako 50-ročné rozdelenie na Severnú a Južnú Kóreu skončilo a aby bol všade na svete nastolený mier. Nestabilita, ktorá vládne na Kórejskom polostrove je nielen bolesťou jedného národa sveta, ktorý je ešte stále rozdelený, no symbolizuje aj mechanizmus rozdelenia, paradoxu nepriateľstva a odplaty, ktorý ovláda ľudstvo.

Čo môže ukončiť túto špirálu vojny a násilia? Ježiš nám ukazuje silu, ktorá môže tento začarovaný kruh násilia a nespravodlivosti i v tých najneľudskejších situáciách zastaviť. Svojich učeníkov, ktorí reagovali na násilie a zlobu podľa logiky sveta, učí, aby sa naopak násilia vzdali (*Mt 26, 51 – 52*).

Ježiš odhaľuje pravdu o ľudskom násilí. Verný Otcovi zomiera na kríži, aby nás zachránil od hriechu a smrti. Kríž odhaľuje paradox a vnútorný konflikt ľudskej prirodzenosti. Ježišova násilná smrť znamená začiatok nového stvorenia, ktoré pribije ľudský hriech, násilie a vojnu na tento kríž.

Ježiš Kristus učí nenásiliu, ktoré nie je založené len na humanizme. Učí nás, že pri konečnom príchode nového neba a novej zeme bude znovu obnovené Božie stvorenie, nádej a viera. Táto nádej založená na Ježišovom definitívnom víťazstve nad smrťou, nás povzbudzuje, aby sme vytrvali v úsilí o kresťanskú jednotu a v boji proti všetkým formám vojny a násilia.

Modlitba

Pane, ty ktorý si sa na kríži obetoval za jednotu celého ľudstva, obetujeme ti našu ľudskú prirodzenosť poznačenú egoizmom, aroganciou, pýchou a hnevom. Pane, neopust' tých, ktorí sú utláčaní a trpia

rôznymi druhmi násilia, hnevu a nenávisti, obeť nesprávnych presvedčení a konfliktných ideológií. Pane, maj s nami zľutovanie a postaraj sa o svoj ľud, aby sme sa mohli tešiť pokoju a žiť v radosť, ktoré neodmysliteľne patria k poriadku tvojho stvorenia. Pane daj, aby všetci kresťania spoločne pracovali skôr na uskutočňovaní tvojej spravodlivosti, než našej vlastnej. Daj nám odvahu, aby sme druhým pomáhali niešť ich kríže a nekládli tie naše na ich plecía. Pane, nauč nás múdrosti ako zaobchádzať s našimi nepriateľmi s láskou, namiesto s nenávisťou. Amen.

TRETÍ DEŇ

Kresťania zoči-voči ekonomickej nespravodlivosti a chudobe

„...a budú jedno v tvojej ruke“ (Ez 37)

Lv 25, 8 – 14	Jubilejný rok ako oslobodenie
Ž 146	Hospodin obhajuje právo utláčaných
1 Tim 6, 9 – 10	Koreňom všetkého zla je láska k peniazom
Lk 4, 16 – 21	Ježiš a jubilejný rok ako oslobodenie

Komentár

Modlíme sa, aby prišlo Božie kráľovstvo. Túžime po svete, v ktorom ľudia, najmä tí najbiednejší, nezomierajú prv, ako príde ich hodina. Avšak ekonomický systém dnešného sveta situáciu chudobných ešte sťažuje a prehľbuje sociálnu nerovnosť.

Dnes je svetové spoločenstvo konfrontované s rastúcou neistotou v oblasti práce a s jej dôsledkami. Modla trhu, tak ako láska k peniazom, ktorú spomína autor *Listu Timotejovi*, sa javí ako „koreň všetkého zla“. Čo môžu a čo musia v tejto situácii urobiť cirkvi? Pozrime sa na biblickú tému jubilejného roka, ktorú Ježiš pripomína, keď hovorí o svojom poslaní.

Podľa textu z *Knihy Levitikus* sa počas jubilejného roka ohlasovalo oslobodenie; ekonomicí imigranti sa mohli vrátiť do svojich domovov a k svojim rodinám; ak niekto prišiel o všetok svoj tovar, mohol ostať žiť s tamojším obyvateľstvom ako prisťahovalec. Peniaze sa nepožičiavali kvôli úrokom, ani potraviny sa nepredávali pre zisk.

Jubilejný rok prinášal etickú spoločnosť, oslobodenie otrokov a ich návrat domov, znovu nastolenie finančného práva a odpustenie dlhov. Pre obeť nespravodlivých sociálnych štruktúr to znamenalo obnovenie zákonnosti a znovunadobudnutie prostriedkov na živobytie.

Priorita dnešného sveta, v ktorom sa „viac peňazí“ považuje za najvyššiu hodnotu a cieľ života, môže viesť iba k smrti. Ako cirkvi sme naopak povolaní spoločne nažívať v jubilejnom duchu, nasledujúc Krista, a tak svorne šíriť jeho dobrú zvesť. Keď kresťania zažijú uzdravenie vlastného rozdelenia stanú sa citlivejšími aj na iné rozdelenia, ktorými trpí ľudstvo a stvorenie.

Modlitba

Bože spravodlivosti, na svete jestvujú miesta, ktoré prekypujú jedlom, ale aj také, na ktorých je ho nedostatok a kde je veľa hladných a trpiacich. Bože pokoja, na svete sú takí, ktorí profitujú z násilia a vojny a iní, ktorí sú v dôsledku vojny a násilia prinútení opustiť svoju domov a stať sa utečencami. Bože súcitu, pomôž nám, aby sme pochopili, že nemôžeme žiť len z peňazí, ale môžeme žiť z Božieho slova. Pomôž nám pochopiť, že nemôžeme dosiahnuť život a pravý blahobyt inak, ako keď budeme milovať Boha a poslúchať jeho vôľu a jeho učenie. Prosíme Ťa o to v mene Ježiša Krista, nášho Pána, Amen.

ŠTVRTÝ DEŇ

Kresťania zoči-voči ekologickej kríze

„...a budú jedno v tvojej ruke“ (Ez 37)

Gn 1, 31 – 2, 3 Boh videl, že všetko, čo utvoril, bolo veľmi dobré

Ž 148, 1 – 5 Lebo on rozkázal a boli stvorené

Rim 8, 18 – 23 Stvorenstvo bolo podrobené pominuteľnosti

Mt 13, 31 – 32 Zo všetkých semienok najmenšie

Komentár

Boh stvoril náš svet múdro a s láskou a keď skončil svoje veľkolepé dielo stvorenia, videl, že je to dobré. Dnes je však svet konfrontovaný s vážnou ekologickou krízou. V dôsledku nadmernej spotreby energie svet trpí globálnym otepľovaním. Rozsah zalesnených oblastí na našej planéte sa za posledných 40 rokov zmenšil na polovicu, zatiaľ čo púšť sa čoraz rýchlejšie rozširuje. Tri štvrtiny života v oceáne už zaniklo. Každý deň vymiera viac ako 100 živých druhov a tento úbytok biodiverzity je vážnou hrozbou pre samotné ľudstvo. S apoštolom Pavlom môžeme potvrdiť, že stvorenie bolo podrobené márnosti a zviňa sa v pôrodných bolestiach.

Nemôžeme poprieť, že ľudia nesú vážnu zodpovednosť za ničenie životného prostredia. Ich nespútaná chamtivosť vrhá tieň smrti na celé stvorenie.

Kresťania musia spoločne robiť, čo je v ich silách, aby stvorenie zachránili. Zoči-voči tejto nesmiernej úlohe musia spojiť svoje sily. Iba spoločne totiž môžu ochrániť Stvoriteľovo dielo. Nie je možné si nevšimnúť, aké centrálné miesto v Ježišových podobenstvách a učení zaujíma príroda. Kristus má veľký rešpekt aj pred tým najmenším semienkom. Kresťania môžu s biblickou predstavou o stvorení prispieť svorne jedným hlasom k súčasným úvahám o budúcnosti našej planéty.

Modlitba

Bože, náš Stvoriteľ, svet bol stvorený tvojím Slovom a videl si, že to bolo dobré. My však dnes rozsievame smrť a ničíme životné prostredie. Daj, aby sme vedeli svoju chamtivosť oľutovať a pomôž nám, aby sme sa vedeli postarať o všetko, čo si stvoril. Spoločne chceme tvoje stvorenie chrániť. Amen.

PIATY DEŇ

Kresťania zoči-voči diskriminácii a spoločenským predsudkom

„...a budú jedno v tvojej ruke“ (Ez 37)

Iz 58, 6 – 12	Pred svojím príbuzným sa neskrývaj
Ž 133	Aké je dobré a milé, keď sú bratia spolu
Gal 3, 26 – 29	Všetci ste jedno v Kristu Ježišovi
Lk 18, 9 – 14	Tým, čo si namýšľali, že sú spravodliví

Komentár

Na začiatku bolo ľudské stvorenie stvorené na Boží obraz a bolo v jeho ruke jedno. Avšak hriech vstúpil do srdc mužov a žien a odvtedy si vytvárali rôzne druhy predsudkov. Niekde môžu súvisieť s rasou alebo s etnickou príslušnosťou, inde so sexuálnou identitou alebo môže byť príčinou diskriminácie holý fakt, či je niekto muž alebo žena. Na iných miestach zasa môže byť dôvodom na vylúčenie invalidita alebo príslušnosť k nejakému náboženstvu. Všetky tieto diskriminačné faktory sú odľudšťujúce a sú zdrojom konfliktov a veľkého utrpenia.

Ježiš bol počas svojho pozemského účinkovania osobitne citlivý na otázku spoločnej ľudskej dôstojnosti mužov a žien. Neprestajne odsudzoval diskrimináciu každého druhu a pýchu, ktorú z nej vyvodzovali jeho súčasníci. Spravodliví nie sú vždy takí, akých by ste si predstavovali. Pohrdanie nesmie mať v srdciach veriacich miesto.

Žalm 133 porovnáva radosť zo spoločného života s bratmi a sestrami s najvzácnejším olejom a s rosou na Chermóne. Na tejto radosťi s našimi bratmi a sestrami môžeme mať podiel zakaždým, keď sa na našich ekumenických zhromaždeniach vzdáme svojich náboženských predsudkov.

Znovunastolenie jednoty celej ľudskej rodiny je spoločným poslaním všetkým kresťanom. Spolu musia bojovať proti každej diskriminácii. Je to aj ich spoločná nádej, pretože všetci sú jedno v Kristovi, a niet už viac Žida ani Gréka, otroka ani slobodného, muža ani ženy.

Modlitba

Pane, pomôž nám spoznať diskrimináciu a vylučovanie, ktoré poškodzujú spoločnosti. Usmerni náš pohľad a pomôž nám spoznať naše vlastné predsudky. Nauč nás zbaviť sa každého pohrdania a okúsiť radosť zo spoločného života v jednote. Amen.

ŠIESTY DEŇ

Kresťania zoči-voči chorobám a utrpeniu

„...a budú jedno v tvojej ruke“ (Ez 37)

2 Kr 20, 1 – 6	Ach, Hospodin, spomeň si na mňa!
Ž 22, 1 – 11	Prečo si ma opustil?

Jak 5, 13 – 15

Modlitba viery zachráni chorého

Mk 10, 46 – 52

Ježiš sa ho spýtal: Čo chceš, aby som ti urobil?

Komentár

Ako často sa Ježiš stretával s chorými a chcel ich uzdraviť! Všetky naše naďalej oddelené cirkvi sú si vedomé Pánovho súcitu s chorými. Kresťania vždy nasledovali jeho príklad tým, že liečili chorých, budovali nemocnice, ošetrovne, organizovali zdravotnícke misie, starajú sa nielen o duše, ale aj o telá Božích detí.

To však nie je také samozrejmé. Zdraví ľudia majú sklon považovať zdravie za výsadu a zabúdajú na tých, ktorí sa nemôžu naplno podieľať na normálnom chode spoločnosti, lebo sú chorí alebo handicapovaní. A chorí? Tí sa často môžu cítiť oddelení od Boha, od jeho prítomnosti, požehnaní a uzdravujúcej sily.

Ezechielova hlboká viera ho posilňovala v jeho chorobe. V čase zármutku nachádza slová, ako pripomenúť Bohu jeho milostivé prisľúbenia. Áno, trpiaci vždy môžu použiť slová z Biblie, aby k Bohu kričali a záopasili s ním: Prečo si ma opustil? Keď je náš vzťah s Bohom úprimný a hlboký, vyjadrený jazykom vernosti a vďačnosti v dobrých časoch, vytvára to priestor tiež pre vyjadrenie zármutku, bolesti či hnevu v modlitbe.

Chorí nemajú byť len objektom a cieľom zdravotnej starostlivosti; majú byť v prvom rade živými subjektmi viery, ako to spoznali učeníci v rozprávaní z Markovho evanjelia. Učeníci chcú na svojej ceste s Ježišom pokračovať priamo vpred a ignorujú chorého človeka na kraji zástupu. Veď jeho krik ich odvádza od ich cieľa. Aj my sme si navykli starať sa o chorých, ale nenavykli sme si na ich hlasný krik a na to, že nás rušia. Možno dnes volajú po finančne dostupnej liečebnej starostlivosti v chudobných krajinách, čo nás má viesť k zamysleniu sa nad otázkou patentov a ziskov. Učeníci, ktorí chceli zabrániť slepému pristúpiť k Ježišovi, mali plniť úplne iné poslanie. Mali prinášať Pánovu láskyplnú odpoveď: Pod', volá ťa!

Iba vtedy, keď učeníci privedú chorého k Ježišovi, pochopia, čo Pán chce: urobiť si čas na stretnutie a rozhovor s chorým človekom a opýtať sa ho, čo si želá a čo potrebuje. Uzdravujúce spoločenstvo sa môže zrodíť iba vtedy, keď chorí okúsia Božiu prítomnosť vo vzťahoch so svojimi bratmi a sestrami v Kristovi.

Modlitba

Bože, vypočuj ľud, ktorý k tebe volá v chorobe a utrpení. Nech ti zdraví ďakujú za dobré zdravie, a nech sa starajú o chorých s milujúcim srdcom a s otvoreným náručím. Bože daj, aby sme všetci žili v tvojej milosti a prozreteľnosti, aby sme sa stali skutočne uzdravujúcim spoločenstvom, ktoré ťa spoločne chváli. Amen.

SIEDMY DEŇ

Kresťania zoči-voči pluralite náboženstiev

„...a budú jedno v tvojej ruke“ (Ez 37)

<i>Iz 25, 6 – 9</i>	On je náš Boh, v neho sme dúfali
<i>Ž 117, 1 – 2</i>	Chváľte Hospodina všetky národy
<i>Rim 2, 12 – 16</i>	Ospravedlnení budú tí, čo plnia zákon
<i>Mk 7, 24 – 30</i>	Pre toto slovo choď, zlý duch tvoju dcéru opustil

Komentár

Temer každý deň počujeme o násilnostiach medzi prívržencami rôznych náboženstiev v rôznych častiach sveta. Práve v Kórei, ako sme sa dozvedeli, však rozličné vierovyznania – budhisti, kresťania, konfucionisti – zväčša spolunažívajú v pokoji.

Prorok Izaiáš vo svojom veľkom chválospeve hovorí o tom, ako Pán zotrie slzu z každej tváre a pripraví bohatú hostinu pre všetkých ľudí a všetky národy. Jedného dňa, uistuje nás prorok, budú všetci ľudia na zemi chváliť Boha a plesť, lebo boli spasení. Pán, v ktorého sme dúfali, je hosťiteľom na nebeskej hostine, ktorú spomína Izaiáš vo svojom vďakyvzdaní.

Keď Ježiš stretáva ženu, ktorá nie je Židovka, no prosí ho o uzdravenie svojej dcéry, najskôr jej odmieta pomôcť, a to veľmi zarážajúcimi slovami. Žena však trvá na svojom, použijúc podobné slová: „Aj šteňatá sa živia pod stolom omrvinkami po deťoch“. Ježiš ocení jej dôvtip, lebo pochopila, že prišiel tak k Židom ako aj nežidom, a posla ju domov s prísľubom, že jej dcéru uzdraví.

Cirkvi sú povinné viesť dialóg s cieľom dosiahnuť jednotu kresťanov. V posledných rokoch sa však rozvíja aj dialóg s ľuďmi iných vierovyznaní, najmä s príslušníkmi náboženstiev „Knihy“ (judaizmus, islam). Stretnutia s nimi sú nielen obohacujúce, ale tiež napomáhajú vzájomný rešpekt a dobré vzťahy medzi blížnymi, ako aj nastolenie mieru v oblastiach konfliktov. Ak sme my kresťania vo svojom svedectve zjednotení cnosťou viery v Krista, potom budeme aj oveľa účinnejšie čeliť rôznym predsudkom a konfliktom. A ak pozorne počujeme svojich blížnych, ktorí sú iného vierovyznania, či sa nedozvieme viac o Božej láske a o jeho kráľovstve, ktoré sú určené všetkým ľuďom?

Dialóg s inými kresťanmi nemá viesť k strate našej osobitej kresťanskej identity. Naopak, má nás tešiť, že sme poslúchli Ježišovu modlitbu, aby všetci boli jedno, ako je on jedno so svojím Otcom. Jednota nenastane dnes ani zajtra. Ide skôr o spoločné putovanie s ostatnými veriacimi, na ktorom smerujeme ku konečnému, spoločnému osudu, ktorý je láska a spása.

Modlitba

Pane, náš Bože, ďakujeme ti za múdrosť, ktorú sme získali z tvojich Písem. Daj nám odvahu otvoriť svoje srdcia a mysle blížnym z iných kresťanských vierovyznaní. Daruj nám milosť na prekonanie bariér ľahostajnosti, predsudkov a nenávisťi. Vnukni nám predstavu o posledných dňoch, keď kresťania budú smieť spoločne kráčať na poslednú hostinu a v láske budú odstránené všetky slzy a nesváry. Amen.

ÔSMY DEŇ

Kresťanské ohlasovanie nádeje v rozdelenom svete

„...a budú jedno v tvojej ruke“ (Ez 37)

<i>Ez 37, 1 – 14</i>	Hľa, ja otvorím vaše hroby
<i>Ž 104, 24 – 34</i>	Obnovuješ povrch zeme
<i>Zjv 21, 1 – 5a</i>	Hľa, všetko tvorím nové
<i>Mt 5, 1 – 12</i>	Blahoslavení ste, keď...

Komentár

Vovediem do vás ducha a ožijete. Biblická viera je zakorenená v nádeji, že posledné slovo v dejinách patrí Bohu a že Božím posledným slovom nebude súd, ale ustanovenie nového stvorenia. Ako to bolo spomenuté v úvahách predošlých dní, kresťania žijú uprostred sveta, ktorý je poznačený rôznymi druhmi rozdelenia a odcudzenia. Cirkve však napriek tomu zotrúva v nádeji, založenej nie na tom, čo môžu urobiť ľudia, ale na Božej sile a na jeho vytrvalej túžbe zmeniť rozdelenie a rozštiepenie na jednotu a integritu, smrť prinášajúcu nenávisť na oživujúcu lásku. Ľudia z Kórey naďalej trpia tragickými dôsledkami rozdelenia národa, hoci aj v tejto situácii si uchovávajú pevnú kresťanskú nádej.

Kresťanská nádej prežíva aj uprostred hlbokého utrpenia, pretože sa zrodila z vernej Božej lásky, ktorá sa zjavila v Kristovi na kríži. Nádej vstáva z hrobu spolu s Kristom, pretože smrť a jej sila boli porazené a šíri sa zoslaním Ducha Svätého na Turíce, ktorým sa obnovuje tvár zeme. Zmŕtvychvstalý Kristus je začiatkom nového a pravého života. Jeho vzkriesenie ohlasuje koniec starého poriadku a rozsieva semená nového stvorenia, ktoré bude večné a v ktorom bude všetko zmierené v ňom a Boh bude všetko vo všetkom.

Hľa, všetko tvorím nové. Kresťanská nádej začína obnovou stvorenia, ktoré v sebe nesie pôvodný Boží plán pri akte stvorenia. V *Zjavení 21* Boh nehovorí – „tvorím nové veci“ – ale „tvorím všetko nové“. Kresťanská nádej nemá za následok pasívne čakanie na koniec sveta, ale má byť túžbou po tejto obnove, ktorá začala už vzkriesením a Turícami. To nie je nádej na apokalyptické zavŕšenie dejín, v ktorom bude náš svet zničený, ale skôr nádej na základnú a radikálnu premenu sveta, ktorý už poznáme. Boží nový začiatok znamená koniec hriechu, koniec rozdelenia a pomínutelnosti sveta, takú premenu stvorenia, aby dosiahlo účasť na Božej sláve a podiel na Božej večnosti.

Keď sa kresťania zhromažďujú, aby sa modlili za jednotu, motivuje a povzbudzuje ich takáto nádej. Sila modlitby za jednotu je silou pochádzajúcou z Božej obnovy stvoreného sveta; jej múdrosť je múdrosťou Ducha Svätého, ktorý vdychuje nový život suchým kostiam a oživuje ich; jej vierohodnosť spočíva v našom úplnom otvorení sa Božej vôli, aby sme sa mohli premeniť na nástroje jednoty, ktorú si Kristus želal pre svojich učeníkov.

Modlitba

Milostivý Bože, ty si stále s nami uprostred utrpenia i zmätkov a budeš s nami až do konca čias. Pomôž nám, aby sme boli ľuďmi hlboko zakorenenými v nádeji, žijúcimi z tvojich blahoslavenstiev a slúžiacimi jednote, ktorú si praješ.

Prídavné modlitby z Kórey

Woo-Ri Gi-Do (Vypočuj naše prosby, kórejská pieseň)

Bože, vypočuj naše prosby.
Ty vieš, čo potrebujeme
a počuješ nás.
Daruj nám svoj pokoj.

Spoločné prosby za pokoj a opätovné zjednotenie Kórejského polostrova (2006)

Dúfame, že naše opätovné zjednotenie bude pevné a harmonické.
Dúfame, že ukončí naše dejiny bolesti a utrpenia.
Pane, daruj nášmu národu jednotu a ponúkni celému svetu nádej.
U teba, Pane, môžeme opäť snívať krásny sen.
Sen, ktorý si mal na kríži v tej dávnej dobe.
Krásny sen o všetkých ľuďoch a o celých dejinách, ktoré trvajú v tebe.
Je to aj náš sen.

Spoločné veľkonočné modlitby cirkví Južnej a Severnej Kórey (apríl 2007)

Ó, Pane, ktorý si premohol smrť a vstal k životu („Ja som premohol svet“ – Jn 16, 33)

Chválime nášho zmŕtvychvstalého Pána,
ktorý nakoniec premohol kríž,
zanechal hrob prázdny
a vstal z mŕtvych v bielom rúchu.

Nášho zmŕtvychvstalého Pána,
ktorého slzy v Getsemane spôsobili, že kvety rozkvitli ako na jar,
ktorého bolesť na Golgote priniesla svetlo do tmy,
a ktorý vyjdúc z hrobu, zmenil úzkosť na radosť.
On je večnou nádejou celého ľudstva.

Teraz,
my, ktorí sme už unavení z dlhej tmy rozdelenia,
my, ktorí putujeme touto zemou ako púšťou, nesúc kríž,
my, ktorí kráčame po trnín posiatej ceste až do úsvitu nového dňa,

tu, dnes,
vo všetkých údoliach, ktoré brázdia našu krajinu,
spájame cirkvi Severu i Juhu v jedno,
a kresťania Juhu i Severu spájajú svoje srdcia naplnené radosťou
a chvália Boha za Veľkonočné nové ráno.

Pane Bože,
kiež sa staneme žijúcimi svedkami tvojho vzkriesenia,
kiež sa naše ruky, krvavé od pribíjania klincov nenávisti
a bodania kopijou odsúdenia,
stanú rukami obväzujúcimi rany, rukami podávanými na znak zmierenia.
Pomôž nám, aby sa na ceste utrpenia náš hlas znovu stal hlasom útechy,
naše kroky, krokmi pokoja.
A pomôž nám uvedomiť si, že sme schopní zmeniť naše smrtonosné dejiny.

Vtedy, tak ako kríž a vzkriesenie sú jedno,
tak ako sa rieka Daedong na severe a rieka Han na juhu stretávajú v jednom mori,
od vrchu Halla na juhu až po vrch Baekdu na severe,
od Kaesongu na západe po vrchy Keumgang na východe,
sa naše neúplné oslobodenie stane dokonalým zjednotením.

A konečne,
kiež veľkonočné želanie nášho Pána „*pokoj vám*“ (Jn 20, 19.21.16)
našimi rukami dosiahne Áziu i celý svet
a nech nás všetkých spojí v pokoji,
radostnom krikú, smiechu a priateľskom objatí.
A dni neistoty v našom globálnom svete nech sa stanú
Troma Dňami nádeje.

*V mene zmŕtvychvstalého Ježiša Krista, ktorý vedie našu krajinu, prosíme, aby sa stala jedným štátom a
novým stvorením.*

(Túto modlitbu spoločne napísali Národná rada cirkví v Kórei a Kórejská kresťanská federácia.)

Kríž

Yun Dongju

(Básnik a mučeník, ktorý bojoval za nezávislosť Kórey v japonskom koloniálnom období. Bol popravený v r. 1945.)

Slnéčné lúče,
ktoré ešte pred pár minútami boli za mnou,
sú teraz prilepené na kríži
na štíte kostola.

Divím sa, ako sa dokázali vyštverat'
tak vysoko, na samotný štít.
Chodil som nepokojne hore-dolu,
šomrúc si,
žiadny kostolný zvon nezvonil.

A ak by mi kríž bol niekedy darovaný,
rovnako ako ten muž v agónii,
ako šťastný Ježiš Kristus,
nechal by som potichu kvapkať krv,
ktorá by sa rozvinula ako kvet,
a zvesil by som hlavu,
pod nebom zahaľujúcim sa súmrakom.

Daj, aby sme boli jedno

Svätý Otče, zachovaj ich vo svojom mene, ktoré si mi dal, aby boli jedno ako sme my jedno.
Ako si ty mňa poslal na svet, aj ja som ich poslal do sveta.
Pre nich sa ja sám posväčujem, aby boli aj oni posvätení v pravde.
Ja v nich a ty vo mne. Nech sú tak dokonale jedno, aby svet spoznal, že si ma ty poslal a že ich miluješ tak, ako miluješ mňa.

Ekumenická situácia v Kórei

1. Kórejský ľud: 5000-ročné dejiny zjednoteného národa

Aby sme pochopili aktuálnu ekumenickú situáciu v Kórei, je potrebné poznať osobitnú históriu kórejského národa a kórejského ľudu.

Kóreu založil v r. 2333 pred Kr. *Dankun* a zachovala sa ako etnicky homogénna krajina takmer 5000 rokov. Hoci počas prvých dvetisíc rokov musela čeliť vážnym hrozbám zo strany Číny, predsa si uchovala svoju dôstojnosť a národnú slobodu (obdobie *Chosŏn*). V období od 1. storočia pred Kr. do 7. storočia po

Kr. vládlo v Kórei niekoľko dynastií. Od 57 pred Kr. do 935 po Kr. dynastia *Kokuryeo* (37 pred Kr. – 668 po Kr.), *Paikje* (18 pred Kr. – 660 po Kr.) a *Shilla* (57 pred Kr. – 935 po Kr.), ktoré predstavujú v kórejskej histórii obdobie *Troch kráľovstiev* (*Samkuk*). Na severe po dynastii *Balhae* (698 – 926 po Kr.) nastúpila v 10. storočí dynastia *Koryo* a v 14. storočí dynastia *Chosun* (1392 – 1910). V celom tomto období Kórea nielenže ostala etnicky homogénnou krajinou, ale aj dosiahla veľký kultúrny rozvoj.

V r. 1897 bolo založené Kórejské cisárstvo (*Daehan Jeguk*) a v dejinách Kórey začala moderná epocha. Od roku 1910 do 1945 bola Kórea okupovaná Japonskom, no Kórejčania nikdy nestratili nádej a nevzdali sa boja za dosiahnutie slobody. Ich úsilie a boj nakoniec viedli k oslobodeniu spod japonskej okupácie zároveň s koncom Druhej svetovej vojny v r. 1945. Dejiny dobre odrážajú osud Kórey. Pretože jej poloha je z geopolitického hľadiska veľmi významná, musela podstúpiť mnohé nájazdy a útoky zo strany svetových mocností.

Kórea však musela čeliť aj vnútorným konfliktom v dôsledku rôznych antagonistických ideológií. Dlhé roky ideologických bojov viedli nakoniec k založeniu Kórejskej ľudovodemokratickej republiky (KĽDR) s komunistickým zriadením na severe Kórey a na juhu k vzniku Kórejskej republiky (KR) založenej na demokracii a slobode. Konflikty a konfrontácia medzi týmito dvoma ideológiami viedli k tragédii Kórejskej vojny (1950 – 53), v ktorej prišlo o život veľa ľudí. V roku 1953 bolo podpísané prímerie a hranice medzi Severnou a Južnou Kóreou s demilitarizovanou zónou sa stali najviditeľnejším symbolom tragických kórejských dejín.

Počet rodín, ktoré boli rozdelené v dôsledku vojny a jej následkov, je približne 10 miliónov. Nedávno dostali tieto rodiny niekoľko možností stretnúť sa; ale väčšina z nich ani nevie, či členovia ich rodiny na druhej strane severo-južného rozdelenia žijú alebo nie. Zármatok týchto rodín leží na srdci každému Kórejčanovi; je to hlboká rana, ktorou je zasiahnutá hrdosť i samotná identita tohto národa.

2. Sever a Juh: zmierenie a spolupráca

4. júla 1972 zažil Kórejský polostrov historickú zmenu. Spoločná deklarácia z tohto dňa zmenila atmosféru konfliktu a nepriateľstva, obmedzila vzájomné obvinenia, uľahčila diskusiu a prijala praktické úsilie o národné zjednotenie ako spoločnú úlohu.

Svetová rada cirkví a Rímskokatolícka cirkev mali tiež veľký podiel na mierovom úsilí a uvoľnení napätých vzťahov. V roku 1988 vyhlásilo generálne zhromaždenie Národnej rady cirkví v Kórei „Deklaráciu kórejských cirkví o národnom zjednotení a mieri“ a Konferencia katolíckych biskupov Kórey zostavila svoju Komisiu národného zmierenia. Následne vzniklo v Severnej Kórei niekoľko miestnych cirkví (ako napr. Katolícka cirkev v Changchungdangu a v Chilokoku) a začali sa tam sláviť bohoslužby.

V tejto súvislosti mal nositeľ Nobelovej ceny za mier Kim Dae-Jung – bývalý prezident Kórejskej republiky – stretnutie so severo-kórejským vodcom Kim Jong-Illom. Z tohto stretnutia 15. júna 2000 vzišla spoločná deklarácia, ktorá posilnila „politiku slnečného svitu“ Južnej Kórey voči Severu. Predsa sa však ukázalo, že situácia v demilitarizovanej zóne odráža veľké napätia medzi Severom a Juhom. Úsilie o mier na Kórejskom polostrove, podporované diplomatickými rokovaniami šiestich krajín (okrem Severnej a Južnej

Kórey sa na nich zúčastňujú USA, Rusko, Japonsko a Čína), prinieslo ovocie v podobe spolupráce v rozličných oblastiach: ide napríklad o materiálnu podporu na vládnej úrovni a na občianskej úrovni o rôzne kultúrne, športové, náboženské a umelecké výmeny, ako aj vzdelávacie a hospodárske výmenné pobyty.

3. Prekonanie konfliktov a rozdelenia, ktoré sú prekážkou na ceste k jednote a zjednoteniu

Napriek mnohému úsiliu, ktoré bolo vyvinuté na dosiahnutie pokoja a zmierenia na Kórejskom polostrove, tam naďalej pretrvávajú hlboké korene konfliktov, rozdelenia a konfrontácie. Na dosiahnutie pokojného zjednotenia musia Sever a Juh vyriešiť niekoľko spoločných problémov, ako sú: rozpor medzi liberalizmom a socializmom, priepasť medzi bohatými s chudobnými, potláčanie viery a náboženstva.

Zdá sa, že bude ťažké zbúrať múr oddelujúci obyvateľov Severu a Juhu, hoci nádej na zjednotenie a túžba po ňom je spoločná obom stranám, ako sa to spieva v piesni známej v oboch častiach Kórey (*Uri Ui Sowon Eun Tongil*). Všetci Kórejčania, napriek tomu, že čelia mnohým rozdeleniam a konfliktom, predsa dúfajú v pokojné zjednotenie a zmierenie na Kórejskom polostrove. Ako kresťania dúfame a čakáme na deň, keď Boh spojí rozdelené časti, aby sme ho mohli chváliť a ďakovať mu za tento skutok zmierenia a nového stvorenia.

4. Pozadie Týždňa modlitieb za jednotu kresťanov 2009: Kórejské ekumenické hnutie

Katolícke spoločenstvo v Kórei bolo založené r. 1784 prvým tamojším pokrsteným katolíkom, Lee Sung-Hunom, ktorý začal šíriť katolícke učenie medzi svojimi krajanmi. Protestantizmus bol zavedený do Kórey v r. 1880. V r. 1919 sa kórejskí kresťania spoločne so svojimi blízkymi iných vierovyznaní, napr. s predstaviteľmi budhizmu, chon taoizmu a tradičných náboženstiev postavili proti japonskej moci v boji za nezávislosť Kórey.

Korene Kórejského ekumenického hnutia siahajú k odporúčaniam a duchu Druhého Vatikánskeho koncilu (1962 – 1965) a osobitne k jeho Dekrétu o ekumenizme, ktorý zdôrazňuje, že na dosiahnutie kresťanskej jednoty je dôležité, aby sa spojilo úsilie všetkých kresťanov. Na dialógu medzi cirkvami sa v Kórei podieľajú Kórejská pravoslávna metropólia, Katolícka biskupská konferencia Kórey, Národná rada cirkví v Kórei (členské cirkvi: Presbyteriánska cirkev v Kórei, Kórejská metodistická cirkev, Presbyteriánska cirkev v Kórejskej republike, Armáda spásy na kórejskom území, Anglikánska cirkev Kórey, Kórejská evanjelická cirkev, Kórejské zbory plného Božieho evanjelia) a Luteránska cirkev v Kórei. Národná rada cirkví v Kórei, ktorá reprezentuje protestantizmus, a Rímskokatolícka cirkev v Kórei striedavo usporadúvali už od roku 1970 počas slávania *Týždňa modlitieb za jednotu kresťanov* spoločné bohoslužby. Tieto modlitby poskytli kresťanom priestor, aby sa mohli spoločne modliť a prispieť k podpore ekumenického hnutia v Kórei. V roku 1977 bibliști z protestantských cirkví a Katolíckej cirkvi dokončili spoločný preklad Biblie, takže kórejské cirkvi mali po prvý raz k dispozícii rovnakú verziu Biblie v kórejčine.

Kórejské ekumenické hnutie sa teraz venuje viacerým programom pre rôzne skupiny: pre osoby slúžiace v rôznych cirkvách, pre teológov, seminaristov i pre moderátorov jednotlivých cirkevných spoločenstiev. Od roku 2000 Ekumenické fórum – v snahe povzbudiť vzájomné porozumenie medzi protestantskými cirkvami a Katolíckou cirkvou – pravidelne hostilo skupinu teológov, ktorá sa zaoberala štúdiom rôznych teologických otázok. Okrem toho prebiehal program pre skupinu seminaristov pozostávajúci z návštev rôznych seminárov a z atletických hier, ktoré mali povzbudiť priateľstvo medzi členmi rozličných cirkví. Cirkevní predstavitelia rôznych denominácií sa pravidelne stretali pri spoločnom stolovaní, aby prehĺbili vzájomné porozumenie a priateľstvo a aby si vymenili svoje názory.

Pamätnou udalosťou v dejinách Kórejského ekumenického hnutia bol Seminár o jednote kresťanov v Ázii, ktorý sa konal 24. – 28. júla 2006 v Aaron's House. Hostom podujatia bol kardinál Walter Kasper, predseda Pápežskej rady pre napomáhanie jednoty kresťanov. Predstavitelia ekumenického hnutia z ázijských krajín sa tu zišli, aby diskutovali o rôznych postupoch a predstavách v rámci snáh o zjednotenie kresťanov. Dňa 23. júla 2006 na 19. svetovej konferencii metodistov v Soule v Kórei podpísala Metodistická cirkev „Spoločné vyhlásenie i ospravedlnení“, na ktorom sa v r. 1999 dohodli Rímskokatolícka cirkev a Luteránska svetová federácia. Táto, pre zjednotenie kresťanov na celosvetovej úrovni významná udalosť sa udiala v Kórei.

Vychádzajúc zo spoločných skúseností a vzájomnej dôvery, ktorú nadobudli počas spoločných programov a činností, uskutočnili predstavitelia protestantských cirkví a Katolíckej cirkvi v Kórei v dňoch 8. až 16. decembra 2006 ekumenickú púť. Navštívili na nej pápeža Benedikta XVI. vo Vatikáne, generálneho sekretára Ekumenickej rady cirkví v Ženeve vo Švajčiarsku a Jeho Svätosť, ekumenického patriarchu v Istanbule v Turecku. V Ríme sa tiež stretli s členmi Pápežskej rady pre napomáhanie jednoty kresťanov a v Ženeve s členmi Komisie pre vieru a poriadok Svetovej rady cirkví. Počas návštevy predstavili myšlienku, že kórejskí kresťania by mohli pripraviť návrh textov na *Týždeň modlitieb za jednotu kresťanov 2009*. Tieto dve ekumenické inštitúcie prijali túto myšlienku pozitívne a súhlasili s návrhom kórejských cirkví, že pripravia zdrojové materiály.

23. januára 2007 slávili kórejské cirkvi bohoslužbu v rámci *Týždňa modlitieb za jednotu kresťanov* v anglikánskom kostole v Chongjy a uskutočnilo sa tiež stretnutie protestantských a katolíckych teológov. Na tomto stretnutí boli určené dve osoby z protestantských cirkví a tri z Katolíckej cirkvi za členov prípravnej subkomisie na zostavenie spoločných modlitebných materiálov na *Týždeň modlitieb za jednotu kresťanov 2009*. Subkomisia sa zišla na prvom stretnutí 8. februára 2007 a vybrala text z *Ezechiela 37, 15 – 23*, ktorý obsahuje proroctvo o opätovnom zjednotení Izraelského kráľovstva, ako zdrojový text pre brožúrku na *Týždeň modlitieb za jednotu kresťanov 2009*. Cirkvám v Kórei tento úryvok veľmi pripomína situáciu na Kórejskom polostrove, ktorý ostáva jedinou rozdelenou krajinou na svete. Dohodlo sa, že každá denominácia napíše biblické zamyslenie a modlitbu na jeden z ôsmich dní. Tak sa začala práca, ktorá potom vyústila do textov distribuovaných pri príležitosti *Týždňa modlitieb 2009* po celom svete.

Záver

Súčasná situácia na Kórejskom polostrove – ktorá bráni Kórejčanom na jednej strane komunikovať s ich rodičmi, deťmi, súrodencami, príbuznými a priateľmi žijúcimi na druhej strane – je príkladom neprijateľnej situácie, ktorú treba dstrániť. Politická situácia v Severnej Kórei, ktorá bráni ľuďom zvoliť si vlastnú náboženskú tradíciu, predstavuje útlak obmedzujúci slobodu ľudského svedomia. Avšak takéto antagonizmy, konflikty, násilie a vojny vychádzajúce z náboženských, rasových a etnických nepriateľstiev sa neobmedzujú len na Kórejský polostrov, ale objavujú sa dnes v mnohých regiónoch sveta. Preto je kórejská skúsenosť rozdelenia a utrpenia pre kresťanov a spoločenstvá po celom svete určite dôležitá. Kresťania (katolíci, protestanti, pravoslávni) v Kórei spolupracujú s blížnymi iných vierovyznaní, budhistami, konfucionistami a príslušníkmi iných tradičných náboženstiev, vrátane won budhizmu a chon taoizmu (*Chon do Gyo*) na spoločnom dobre – aby priniesli na Kórejský polostrov skutočný pokoj.

Počas *Týždňa modlitieb za jednotu kresťanov 2009* sú kresťania pozvaní, aby sa modlili za napomáhanie jednoty a budovanie pokoja, ktoré predstavujú dôležité úlohy za ktoré nesú kresťania na tomto svete zodpovednosť. Nádej, ktorá inšpirovala túto modlitbu, spočíva v tom, že všetci ľudia na tejto zemi sa stanú Božím ľudom; Boh bude „ich“ Bohom; a budú obdarovaní šťastím radosti a prosperity, lebo antagonizmy, konflikty a rozdelenia budú odstránené a bude dosiahnutá jednota. Kresťania sa však musia trpezlivo modliť, pokiaľ „nové nebo a nová zem“ neprídu: „*Budú mojím ľudom a ja budem ich Bohom*“ (Ez 37, 23).

Témy Týždňa modlitieb za jednotu kresťanov 1968 – 2004

V roku 1968 sa začali používať na *Týždeň modlitieb* materiály, ktoré boli oficiálne pripravované Komisiou pre vieru a poriadok Svetovej rady cirkví v spolupráci s Pápežskou radou na podporu jednoty kresťanov.

1968 Na chválu jeho slávy (*Efezanom 1, 14*)

To the praise of his glory

Pour la louange de sa gloire

1969 Povoláný k slobode (*Galat'anom 5, 13*)

Called to freedom

Appelés à la liberté

(Prípravné stretnutie sa uskutočnilo v Ríme, Taliansko.)

1970 Sme spolupracovníci Boží (*1. Korint'anom 3, 9*)

We are fellow workers for God

Nous sommes les coopérateurs de Dieu

(Prípravné stretnutie sa uskutočnilo v kláštore v Niederaltaichu, Nemecko.)

- 1971 ... a spoločenstvo Svätého Ducha (*2. Korint'anom* 13, 13)
 ... and the communion of the Holy Spirit
 ... et la communion du Saint-Esprit
 (*Prípravné stretnutie sa uskutočnilo v Bari, Taliansko.*)
- 1972 Nové prikázanie vám dávam (*Ján* 13, 34)
 I give you a new commandment
 Je vous donne un commandement nouveau
 (*Prípravné stretnutie sa uskutočnilo v Ženeve, Švajčiarsko.*)
- 1973 Pane, nauč nás modliť sa (*Lukáš* 11, 1)
 Lord, teach us to pray
 Seigneur, apprends-nous à prier
 (*Prípravné stretnutie sa uskutočnilo v opátstve Montserrat, Španielsko*)
- 1974 Aby každý jazyk vyznával: Ježiš Kristus je Pán (*Filipanom* 2, 1 – 13)
 That every tongue confess: Jesus Christ is Lord
 Que tous confessent: Jésus Christ est Seigneur
 (*Prípravné stretnutie sa uskutočnilo v Ženeve, Švajčiarsko*)

(V apríli 1974 dostali členské cirkvi a iné zainteresované strany list o zakladaní miestnych skupín, ktoré by sa mali podieľať na príprave brožúry *Týždňa modlitieb za jednotu kresťanov*. Austrálska skupina bola prvá, ktorá podľa tohto plánu pripravila v roku 1975 prvý koncept brožúry.)

- 1975 Boží zámer: všetko v Kristu (*Efezanom* 1, 3 – 10)
 God's purpose: all things in Christ
 La volonté du Père: Tout réunir sous un seul chef, le Christ
 (*Materiál zostavila austrálska skupina.*
Prípravné stretnutie sa uskutočnilo v Ženeve, Švajčiarsko.)
- 1976 Budeme mu podobní (*1. Jánov* 3, 2)
 We shall be like him *or* Called to become what we are
 Appelés à devenir ce que nous sommes
 (*Materiál zostavila Karibská konferencia cirkví.*
Prípravné stretnutie sa uskutočnilo v Ríme, Taliansko.)

- 1977 Spoločne vytrvať v nádeji (*Rimanom 5, 1 – 5*)
 Enduring together in hope
 L'espérance ne déçoit pas
*(Materiál bol zostavený v Libanone uprostred občianskej vojny.
 Prípravné stretnutie sa uskutočnilo v Ženeve, Švajčiarsko.)*
- 1978 Už nie sme cudzinci (*Efezanom 2, 13 – 22*)
 No longer strangers
 Vous n'êtes plus des étrangers
(Materiál zostavil ekumenický tím v Manchestri, Veľká Británia.)
- 1979 Slúžte si navzájom na slávu Boha (*1. Petrov 4, 7 – 11*)
 Serve one another to the glory of God
 Soyez au service les uns des autres pour la gloire de Dieu
*(Materiál bol zostavený v Argentíne.
 Prípravné stretnutie sa uskutočnilo v Ženeve, Švajčiarsko.)*
- 1980 Príď kráľovstvo tvoje (*Matúš 6, 10*)
 Your kingdom come
 Que ton règne vienne
*(Materiál zostavila ekumenická skupina v Berlíne, Nemecko.
 Prípravné stretnutie sa uskutočnilo v Miláne, Taliansko.)*
- 1981 Jeden Duch – veľa darov – jedno telo (*1. Korint'anom 12, 3b – 13*)
 One Spirit – many gifts – one body
 Un seul esprit – des dons divers – un seul corps
*(Materiál zostavili Graymoor Fathers, USA.
 Prípravné stretnutie sa uskutočnilo v Ženeve, Švajčiarsko.)*
- 1982 Nech všetci nájdú svoj domov v tebe, Pane (*Žalm 84*)
 May all find their home in you, Lord

Que tous trouvent leur demeure en Toi, Seigneur

(Materiál bol zostavený v Keni.

Prípravné stretnutie sa uskutočnilo v Miláne, Taliansko.)

1983 Ježiš Kristus – život sveta (1. Jánov 1, 1 – 4)

Jesus Christ – the Life of the World

Jésus Christ – La Vie du Monde

(Materiál zostavila ekumenická skupina v Írsku.

Prípravné stretnutie sa uskutočnilo v Céligny-Bossey, Švajčiarsko.)

1984 Povolání byť jedno skrze kříž nášho Pána (1. Korint'anom 2, 2 a Kolosanom 1, 20)

Called to be one through the cross of our Lord

Appelés à l'unité par la croix de notre Seigneur

(Prípravné stretnutie sa uskutočnilo v Benátkach, Taliansko.)

1985 S Kristom zo smrti do života (Efezanom 2, 4 – 7)

From death to life with Christ

De la mort à la vie avec le Christ

(Materiál bol zostavený na Jamajke.

Prípravné stretnutie sa uskutočnilo v Grandchampe, Švajčiarsko.)

1986 Budete mi svedkami (Skutky 1, 6 – 8)

You shall be my witnesses

Vous serez mes témoins

(Materiál bol zostavený v Juhoslávii – Slovinsku.

Prípravné stretnutie sa uskutočnilo v Juhoslávii.)

1987 Zjednotení v Kristovi – nové stvorenie (2. Korint'anom 5, 17 – 6, 4a)

United in Christ – a new creation

Unis dans le Christ – une nouvelle création

(Materiál bol zostavený v Anglicku.

Prípravné stretnutie sa uskutočnilo v Taizé, Francúzsko.)

1988 Božia láska vyháňa strach (1. Jánov 4, 18)

The love of God casts out fear

L'amour de Dieu bannit la crainte

(Materiál bol zostavený v Taliansku.

Prípravné stretnutie sa uskutočnilo v Pinerole, Taliansko.)

1989 Budovanie spoločenstva: jedno telo v Kristovi (*Rimanom 12, 5 – 6a*)

Building community: one body in Christ

Bâtir la communauté: un seul corps en Christ

(Materiál bol zostavený v Kanade.

Prípravné stretnutie sa uskutočnilo vo Whaley Bridge, Veľká Británia.)

1990 Aby všetci boli jedno... Aby svet uveril (*Ján 17*)

That they all may be one ... That the world may believe

Que tous soient un ... Afin que le monde croie

(Materiál bol zostavený v Španielsku.

Prípravné stretnutie sa uskutočnilo v Madride, Španielsko)

1991 Chváľte Hospodina, všetky národy! (*Žalm 117 a Rimanom 15, 5 – 13*)

Praise the Lord, all you nations!

Nations, louez toutes le Seigneur!

(Materiál bol zostavený v Nemecku.

Prípravné stretnutie sa uskutočnilo v Rotenburgu na Fulde, Nemecko.)

1992 Ja som s vami po všetky dni... choďte teda (*Matúš 28, 16 – 20*)

I am with you always... go, therefore

Je suis avec vous... allez donc

(Materiál bol zostavený v Belgicku.

Prípravné stretnutie sa uskutočnilo v Bruggách, Belgicko.)

- 1993 Niešť ovocie Ducha pre jednotu kresťanov (*Galat'anom 5, 22 – 23*)
 Bearing the fruit of the Spirit for Christian unity
 Porter les fruit de l'Esprit pour l'unité des chrétiens
*(Materiál bol zostavený v Zaire.
 Prípravné stretnutie sa uskutočnilo pri Zürichu, Švajčiarsko.)*
- 1994 Domácnosť Božia: povolání byť jedno v srdci a v mysli (*Skutky 4, 23 – 27*)
 The household of God: called to be one in heart and mind
 La maison de Dieu: Appelés à être un dans le cœur et dans l'esprit
*(Materiál bol zostavený v Írsku.
 Prípravné stretnutie sa uskutočnilo v Dubline, Írsko.)*
- 1995 Koinonia: spoločenstvo v Bohu a jedných s druhými (*Ján 15, 1 – 17*)
 Koinonia: communion in God and with one another
 La koinonia: communion en Dieu et les uns avec les autres
(Prípravné stretnutie sa uskutočnilo v Bristole, Veľká Británia.)
- 1996 Hľa, stojím pri dverách a klopem (*Zjavenie 3, 14 – 22*)
 Behold, I stand at the door and knock
 Je me tiens à la porte et je frappe
(Prípravné stretnutie sa uskutočnilo v Lisabone, Portugalsko.)
- 1997 Namiesto Krista prosíme: Zmierte sa s Bohom (*2. Korint'anom 5, 20*)
 We entreat you on behalf on Christ, be reconciled to God
 Au nom du Christ, laissez-vous reconcilier avec Dieu
(Prípravné stretnutie sa uskutočnilo v Štokholme, Švédsko.)
- 1998 Duch prichádza na pomoc našej slabosti (*Rimanom 8, 14 – 27*)
 The Spirit helps us in our weaknesses
 L'Esprit aussi vient en aide à notre faiblesse
(Prípravné stretnutie sa uskutočnilo v Paríži, Francúzsko.)
- 1999 Bude prebývať s nimi ako ich Boh a oni budú jeho ľuďom (*Zjavenie 21, 1 – 7*)
 He will dwell with them as their God, they will be his peoples
 Dieu demeurera avec eux. Ils seront ses peuples et lui sera le Dieu qui est avec eux
*(Prípravný materiál bol zostavený v Malajzii.
 Stretnutie sa uskutočnilo v kláštore v Bose, Taliansko.)*

- 2000 Požehnaný Boh, ktorý nás v Kristovi požehnal (*Efezanom 1, 3 – 14*)
 Blessed be God who has blessed us in Christ
 Béni soit Dieu, qui nous a bénis en Christ
(Prípravný materiál zostavila Rada cirkví Blízkeho východu.
Stretnutie sa uskutočnilo v La Verne, Taliansko.)
- 2001 Ja som cesta, i pravda, i život (*Ján 14, 1 – 6*)
 I am the Way, and the Truth, and the Life
 Je suis le chemin, et la vérité et la vie
(Prípravný materiál bol zostavený v Rumunsku.
Stretnutie sa uskutočnilo vo Vulcane, Rumunsko.)
- 2002 U teba je prameň života (*Žalm 36, 5 – 10*)
 For with you is the fountain of life
 Car chez toi est la fontaine de la vie
(Prípravný materiál zostavila CEEC a CEC.
Stretnutie sa uskutočnilo blízko Augsburgu, Nemecko.)
- 2003 Tento poklad máme v hlinených nádobách (*2. Korint'anom 4, 4 – 18*)
 We have this treasure in clay jars
 Car nous avons ce trésor dans des vases d'argile
(Prípravný materiál bol zostavený v Argentíne.
Stretnutie sa uskutočnilo v Los Rubios, Španielsko.)
- 2004 Svoj pokoj vám dávam (*Ján 14, 23 – 31; Ján 14, 27*)
 My peace I give to you
 Je vous donne ma paix
(Prípravný materiál bol zostavený v Sýrii.
Stretnutie sa uskutočnilo v Palerme, Taliansko.)
- 2005 Kristus, jediný základ Cirkvi (*1. Korint'anom 3, 1 – 23*)
 Christ, the one Foundation of the Church
 Le Christ, unique fondement de l'Eglise
(Prípravný materiál bol zostavený na Slovensku.
Stretnutie sa uskutočnilo v Piešťanoch, Slovensko.)
- 2006 Lebo kde sú zhromaždení dvaja alebo traja v mojom mene, tam som ja medzi nimi (*Matúš, 18, 20*)
 Where two or three are gathered in my name, there I am among them

La ou deux ou trois se trouvent réunis en mon nom, je suis au milieu d'eux

(Prípravný materiál bol zostavený v Írsku. Stretnutie sa uskutočnilo v Prospeous, grófstvo Likdare, Írsko.)

2007 Aj hluchým dáva sluch a nemým reč (Marek 7, 37)

He even makes the deaf to hear and the mute to speak

Il fait entendre les sourds et parler les muets

(Prípravný materiál bol zostavený v Južnej Afrike. Stretnutie sa konalo vo Faverges, Francúzsko.)

2008 Modlite sa bez prestania (1 Tes 5,17)

Pray without ceasing

(Prípravný materiál bol zostavený v USA.

Prípravné stretnutie sa konalo v Graymoor, Garrison USA)

2009 A budú jedno v tvojej ruke (Ez 37, 17)

That they may become one in your hand

(Prípravný materiál bol zostavený v Kórey.

Prípravné stretnutie sa konalo v Marseille, vo Francúzsku)

Niektoré kľúčové dátumy v histórii

Týždňa modlitieb za jednotu kresťanov

asi 1740 Vzniklo turíčne hnutie v Škótsku s napojením na Severnú Ameriku, ktoré v poslanstve zameranom na obnovu viery vyzvalo modliť sa za všetky cirkvi a so všetkými cirkvami.

1820 Reverend James Haldane Stewart vydal Rady na všeobecné zjednotenie kresťanov vzhľadom na vylíatie Ducha.

1840 Reverend Ignatius Spencer, ktorý konvertoval na rímsky katolicizmus, prišiel s návrhom založiť Úniu modlitieb za jednotu.

1867 Prvá Lambethská konferencia anglikánskych biskupov zdôraznila v preambule svojho vyhlásenia význam modlitieb za jednotu.

1894 Pápež Lev XIII. podporil *Oktávu modlitieb za jednotu* v rámci svätodušných sviatkov.

1908 Reverend Paul Wattson inicioval pravidelné konanie *Oktávy za jednotu cirkvi*.

- 1926 Hnutie *Viera a poriadok* začalo publikovať *Návrhy na Oktávu modlitieb za jednotu kresťanov*.
- 1935 Abbé Paul Couturier z Francúzska podporil *Celosvetový týždeň modlitieb za jednotu kresťanov* na širokom základe modlitby za „jednotu, ktorú chce Kristus, nástrojmi, akými chce on“.
- 1958 Kresťanská jednota (Unité Chrétienne, Lyon, Francúzsko) a Komisia pre vieru a poriadok Svetovej rady cirkví začali spoločnú prípravu materiálov na *Týždeň modlitieb za jednotu kresťanov*.
- 1964 V Jeruzaleme sa pápež Pavol VI. a patriarcha Athenagoras I. spolu modlili Ježišovu modlitbu „*aby všetci jedno boli*“ (Ján 17).
- 1964 Dekrét o ekumenizme Druhého vatikánskeho koncilu zdôraznil, že modlitba je dušou ekumenického hnutia a povzbudil ku konaniu *Týždňa modlitieb*.
- 1966 Komisia pre vieru a poriadok Svetovej rady cirkví a Sekretariát pre napomáhanie kresťanskej jednoty (dnes známy ako Pápežská rada na podporu jednoty kresťanov) začali oficiálne spoločnú prípravu materiálov na *Týždeň modlitieb*.
- 1968 Prvýkrát sa oficiálne používa materiál na *Týždeň modlitieb* pripravený spoločne Komisiou pre vieru a poriadok a Sekretariátom pre napomáhanie kresťanskej jednoty (dnes známym ako Pápežská rada na podporu jednoty kresťanov).
- 1975 Prvýkrát je ako základ pre materiál na *Týždeň modlitieb* použitý text, ktorý pripravila miestna ekumenická skupina. Austrálska skupina sa ako prvá ujala tejto úlohy pripraviť počiatočný návrh na rok 1975.
- 1994 Text na rok 1996 bol pripravený v spolupráci s YMCA a YWCA.
- 2004 Dosiahla sa dohoda medzi Komisiou pre vieru a poriadok Svetovej rady cirkví a Pápežskou radou na podporu jednoty kresťanov Katolíckej cirkvi, že odteraz budú materiály na *Týždeň modlitieb za jednotu kresťanov* publikované a pripravované v jednotnom formáte.
- 2008 Slávenie storočnice *Týždňa modlitieb za jednotu kresťanov* (Oktáva za jednotu cirkvi, ktorá ho predchádzala sa slávila po prvý raz roku 1908).